

050PB
M754

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН ПЛАСТУН Є:

1. СЛОВНИЙ.
2. СОВІСНИЙ.
3. ТОЧНИЙ.
4. ОЩАДНИЙ.
5. СПРАВЕДЛИВИЙ.
6. ЧЕМНИЙ.
7. БРАТЕРСЬКИЙ І ПРИЯТЕЛЬСЬКИЙ.
8. ЗРІВНОВАЖЕНИЙ.
9. ПОЖИТТОЧНИЙ.
10. КАРНИЙ.
11. ПИЛЬНИЙ.
12. ДБАЛИЙ ПРО ЗДОРОВ'Я.
13. ДБАЛИЙ ПРО КРАСУ.
14. ВСЕ ДОБРОЇ ГАДКИ.

З М І С Т:

А.Фіголь: Нині... - Завтра!
 М.Добрянський: Шевченкова нація
 Кудеяр: В таборах Срібної Землі
 О.Стефанович: * *
 Приблуда: Прогноза
 Пластова Стріча
 О.Ольжич: Пластовий капелюх
 М-о: Як зберегти молодість?
 Ф.Смеречук: Поклик простору
 Дрот: Не Ти, не я, - а МИ!
 Пластовий закон
 Пластовий Виховний Семинар
 Я.Рак: фізичне виховання і Пласт
 Б.Бобикевич: Монолог архипацера
 Нові видання
 35 літ Українського Пласту
 Додаток: Поради Старого
 Вовка

1946.

2

НИНІ... — ЗАВТРА!

Далеко від Батьківщини проходять н и - н і наші пластові мандри. Думки над Дніпром, чи в Карпатах - а в дійсності наші кроки - на чужих шляхах а наша пісня відбивається глухо об холодні скелі Альп. Проміряти "тернистий шлях України" прийшлося нам у нових, особливих умовах емігрантського життя.

Еміграція! Це слово окреслює сьогодні нашу дійсність і - здається - проклятим маревом тяжить на нашім майбутнім.

Покищо емігрантський "хліб насущний" для більшості ще не гіркий; його доволі - може забагато навіть, коли в таборах, де скупчується більшість нашої еміграції, і спати є де, й у-братися "від біди", - а не вимагають за цени-якої праці. На довшу мету такі умовини життя - це прокляття для одиниць і прекрасне середовище для розкладу спільноти. Як залізне знаряддя вкривається ржю, коли лежить без ужитку - так нидіють, вироджуються і розкладаються фізичні і духові сили людини в безділлі. Праця, що полонила б душу, добровільна, свідомо праця була б найкращим середником на ті всі небезпеки зіпсуття і морального розкладу, що їх криють у собі такі великі скупчення різних людей, за-осмотрених в найконечніші середники існування, але без занять, без праці. Ці небезпеки зокре-ма великі для молодих, здорових.

Свідомість того казала створити цілий ряд можливостей праці внутрі кожної таборо-вої спільноти; організувати школи й усі різ-нородні форми вияву духового життя. Тому також молодь інстинктивно пішла в ряди своїх тіло-виховних організацій. Тому також окрему атмо-сферу праці творить і старається її поглибити Український Пласт.

Однак причин зіпсуття і вогнищ зарази не усунено, - вони чигають на першу нагоду, щоби вибухнути й поширитися; існують ворожі нам си-ли, які стараються поширити й підсилити їх у-сіми можливими середниками - у найрізномод-них формах.

Гін до якогонебудь вияву активності - в сучасний мент паралізують не тільки об'єктив-ні обставини, в яких живемо, але й безпрогляд-не з а в т р а, непевність наших днів, брак перспективи. Що буде завтра? Де будемо завтра? Це питання, яким немає зараз відповіді. І ба-гато людей морочить собі голови здогадами у-сяких можливостей; прислуховується кожній - і зовсім недоречній сплітці і в душевній непе-вності і внутрішньому розгубленні - щораз то більше тратить сили до праці н и н і; і вони думають, що шкода починати щонебудь сьогодні, бо завтра і так усе зміниться. Ці люди мірку-ють так уже кілька літ і щораз більше нидіють їхні сили, вони відстають від життя, завмира-ють. Вбогі духом! - вони не бачать і не розу-міють, що "з а в т р а" - це наслідок "н и - н і", - що завтра можна зібрати тільки те, що посіяно нині.

Тимчасом і здорова одиниця і спільнота мають природний гін жити і розвиватися серед яких би то не було обставин. Очевидно - хоча відгадування того, що буде завтра, не пла-стове заняття, то пластун помічає чітко все, що діється довкруги нього н и н і; на основі цих помічень творить собі ясний образ дійсності

без ілюзій і оман; вкінці витягає висновки - можливо якнайбільш об'єктивні - для свого су-часного поступування, для теперішньої діяль-ності: і працює н и н і, прямує до мети, я-ку осягне з а в т р а!

Саме це спрямування усієї сили своїх по-мічень і суворих висновків з того, що він ба-чить для вияву розумної активності в сучасний мент - і творить різницю між пластовим і не-пластовим підходом в оцінці нинішнього дня.

В заложеннях пластового світогляду ле-жить активність, життєрадісність, погода духа. Пластун є завжди доброю гадкою, але не тільки через своє духове, підсвідоме наставлення, але й ізза об'єктивних доказів - хочби останніх літ - що і найважчі умовини особистого чи су-спільного життя міняються, їм на зміну прихо-дять інші. Байдуже, чи ті нові умовини ліпші, чи гірші, - важне щоб у ніякому життєвому е-тапі не сидіти безчинно, щоби приготуватися на зміну й активно впливати на те, що прийде завтра. Тоді чорні дні не зломлять нас, а яс-ні стринуть нас готовими сприйняти їх.

Наша активність спрямована до мети, що її окреслює наша пластова присяга: вірність Богу й Україні. Це не пуста фраза, але глибоке пе-режиття здобує чином.

З віддалі емігрантського життя серед чу-жого моря - вона, покинута Батьківщина - ви-дається ще кращою, ще величавішою... "Далека Ти, а близька нам, кохана Вітчизно!..." і ро-диться туга в душі за втраченим раєм.

Смішними видаються всі ці дрібні спори, сумно - внутрішня распря, - що гризли нас на нашій землі. А нині, який глузд має продовжу-вання цих крамол тут, на чужині? - Старі на-буті привички? Чи зовсім не змінився світ від учора? Чи не говоримо про поворот у рай? Але з чим? Але як? - Б'ємося за проминаючі форми емігрантського животіння, - а де змагання за вічну, свою, рідну правду?...

Нині, коли фізичне існування можливо за-безпечене - нині, немов у передищі, - для у-сіх старших пластунів час поглянути на ті на-ші пройдені шляхи, на яких ми старалися слу-жити нашій Батьківщині, перевірити їх, скон-фронтувати їх з тим, що було і що є довкруги нас. Не легке це завдання! Але кнакам дозво-лить воно усвідомити собі, чим і як можна те-пер - і в майбутньому служити Батьківщині. О-чевидно: найважливіше завдання під сучасну по-ру - це підготовка. Бо Батьківщині служити у-спішно може тільки той, хто щось вміє - з я-кої б то не було ділянки: про це докладно пи-ше Старий Вовк у гутірці.

Так розгортається велика ділянка пласто-вої праці для збереження себе від небезпек мо-рального розкладу; щоби духові та фізичні мя-зи не ниділи і не ржавіли душі. Велика про-блема витворення атмосфери, в якій розвивала-ся б широко наша праця н и н і для кращого з а в т р а.

Таке духове підсоння праці буде найкраще протидіяти усім розкладовим тенденціям сере-довища, ширенню недовір'я і підриванню віри в свою вартість, в свій провід, в краще майбут-не... Коротко: протидіяти всім тим темним си-лам, що хитрою підлазкою хочуть нас знутри о-

слабити і розложити.

Але в час цієї передишки, під час побуту поза Рідним Краєм - ще й інші завдання виривають перед нами!

Колись ми мріяли про те, щоби наші мандри по долах і горах України доповнити хоч одним високим в чужі краї, пізнати, як живуть і думають інші народи, нав'язати з ними нитки доброї приязні й дружби. Бо вже тоді ми були свідомі того, що замало провирити тільки шляхи України. Ми бачили, що вони - ті широкі та довгі шляхи - прибігали до наших земель з невідомою далі та й знова вибігали за границі України і гинули десь далеко в незаних краях; коли "заполонила серце дорога..." хотілося йти далі й шукати нових пригод у незаних.

Тоді це може була - романтика. Сьогодні ми свідомі, що нам треба обов'язково знати, що діється на сході і на заході, на півночі і на півдні, в старому й новому континенті, - в цілому світі, який сьогодні змалів, скорчився і дуже часто те, що діється на ньому в одному кінці, має такий або інший вплив на хід подій в іншому місці.

Однак замало тільки знати, що діється у світі; треба, щоби світ знав теж і про те, що діється у нас. де ми, хто ми...

Нині судьба кинула нас у чуже море. Може й не усвідомляємо собі, що ми в скрізь, - на всіх континентах. Треба, щоб усі відгукнулись, подали зв'язок, щоб не почувались самотніми - сини одного народу. Нас багато, ми можемо зробити багато, - тільки пов'язати в одне всі змагання!...

Еміграція має не тільки від'ємні сторінки; є й добрі. Є нагода пізнати людей, краї, зрозуміти сучасні загальні тенденції, з'єднати чужу опінію, здобути приятелів-чужинців. Але підтримання зв'язків - вимагає пляну та послідовности. В'язати треба чимсь - порожняча нікого не притягає. І ми не хочемо в'язатися з людьми, які собою нічого не уявляють.

Тож нині злочином - безділля! Бо нам брак часу, щоб хоч частинно реалізувати те, що задумане, здійснювати наші пляни й програми.

А завтра? - аж лячно стає у відповіді на питання: чи ми готові зробити?... чи вміємо?... чи знаємо?...

Яке завтра не було б - ліпше, чи гірше - ми нині мусимо стати готовими відповісти вимогам завтрашнього дня.

А тоді завтра буде належати до нас - повністю!

А. Фіголь, ЛЧ.

Нам сонце всміхається, зорі цвітуть,

З грудей наших рине завзяття і сила.

Нікому, ніколи в житті не дамо

Орлині приборкати крила!

С. Довгаль

ШЕВЧЕНКОВА НАЦІЯ

Хтось назвав нас Шевченковою нацією. Тим дуже влучно означив роль Шевченка для українського народу. Ми справді Шевченкова нація - в тому розумінні, що Шевченкові завдячуємо наше національне існування. Коли б не було його, - сьогодні не було б українського народу. Це не є риторична фраза, ні перебільшення. Це треба розуміти дослівно: Без нього ми були б розплили в продовж XIX століття у всеросійському морі і були б перестали існувати як окрема національна індивідуальність.

Входячи в XIX століття, український нарід увійшов у дуже небезпечну добу свого життя. На порозі XVIII. і XIX. століття схрещуються два великі процеси: один - занепад і гибель української козацької державности, другий - формування нової України, України недержавної, культурницької. Дипломатична місія графа Капніста, надії зв'язані з походом Наполеона, повстання декабристів в Україні і державницькі традиції серед українського дворянства Лівобережжя - це останні відгуки старої козацької державности. Коли вони затихли, - глухо стало в Україні на ціле століття. Ще гурт херківських дворян намагався творити в щоденній громадській роботі фундаменти під будучу державу. Але ідея української державности зашмерла на ціле століття. На її місце прийшли неясні ідеї політичного романтизму /такі вони були впрочім в цілій Європі/, потім антидержавні доктрини соціалістичні. Аж в огні рево-

люції 1917. року почала кристалізуватися нова державницька ідея.

На порозі тої нової України ставить доля на чолі нашого народу двох геніальних українців - Гоголя і Шевченка. Кожний з них - син свого народу, кожний - наче збираюча сочка - зосереджував у собі найбільш суттєві елементи тогочасної душі народу. А весь нарід по упадку козацької держави опинився на роздоріжжі, бо не стало того природного осередку, який дає в'єому змисл і орієнтацію. Український нарід роздвоївся і мільони українських душ роздвоїлися. Куди йти далі?

Два геніальні українці показували - два різні шляхи: один - у всеросійське море, в обійми матушки Расії, другий - до стіп матері України. В особах тих двох великих людей воплотились на порозі нового століття дві головні тенденції історичного розвитку Східної Європи - тенденція об'єдинительна - і тенденція національна. Тут, протинно як на початку попереднього століття, коли то речниками тих-то двох сил стали в обох таборах два найбільші державні мужі, перейшла ця роль на володарів душ - майстрів поетичного слова. Це неначе би символ, що визначував майбутній розвиток у тому столітті: боротьба за національне обличчя народу вирішиться у сфері літератури і культури взагалі, в площині духовости.

Переміг Шевченко. І це була епохальна подія в тому столітті, яке з усіх століть нашої

історії було найбільше великими ділами. Переміг Шевченко і в тому затріумфувала національна ідея над об'єднательними тенденціями, переміг здоровий інстинкт самозбереження народу, виявилась могутня його стихія і дух землі. Станувши на роздоріжжі, український нарід вибрав свій правильний шлях.

За Гоголем пішли тисячі (Не збираюсь кликати його за те на суд. Нехай той, хто чує себе без гріха, кидає на нього каменем). Пішли за ним розтерзані двоєдушням, жерті сумнівами і биті долею за гріхи свої і предків, які допустили до злочину, що не має прецеденсу в історії: сусідній нарід відібрав їм їхнє ім'я і через те постав законот у національній орієнтації не століття. Несдин з тих земляків чув підсвідомо відгомін давньої Русі і тому йшов до Русі нової московської, не усвідомлюючи собі того, що московська Русь - Расея, - це світ зовсім інший - від старої Русі київської української, і їй чужий.

Різними шляхами пішли оба геніяльні сучасники, але мимо того в однім відношенні зробили спільне велике діло: їх поетичне слово було тою таємною зброєю, яка десятками літ підкопувала основи царської імперії. Шевченко - титан віщого слова, підкладав динамітові ладунки в її фундаменти. Гоголь знов же ж - спокійний епік, перший захитав духові підстави почуття московської самопевності й гордості і тим зашепив рака, що знутри точив імперію. Бо Гоголь перший в російській літературі стягнув з "рускаво человека" - маску "красних руських душ", якими до нього захоплювалась ця література, і показав москвинам цілу безодню нігілізму мертвих душ. Він перший навчив той нарід сміятися з самого себе і тим зашепив йому бациля, який розкладав його духа і підкопував імперію.

Коли Гоголь своїм сміхом та епічним спокоєм валив духові підстави царської імперії, то Шевченко не тільки валив але й будував новий світ. Він оживив завмираючий нарід. Його жагуча любов до України і до поневоленого народу, вогонь його душі, вогонь вбраний в форму поетичного слова, - його незломний характер і етос окрилений вірою в перемогу справедливості й української правди, - це була та титанічна сила, яка чудес доконала.

Сьогодні нам взагалі трудно зрозуміти той таємний вплив, який мало його поетичне слово. Боперше - впродовж сто літ від появи "Кобзаря" ми перейшли великий етап розвитку національної свідомості, - подруге - тоді більш читали Шевченка й одушевлялись ним та росли духом так, як одушевляється побожна людина, чуючи в церкві слово Боже. Читайте історію нашої літератури пошевченкової доби, а побачите, який перелім викликавав Шевченків "Кобзар" у душах українських письменників: приводив їх до України і служби своєму народові. А сьогодні ми вже тільки святкуємо канонізованого святого, патетично декламуємо вірші в його честь, а читання його творів передаємо як обов'язкову лектуру до школи.

Шевченко будував серед мурів велитенської казарми від молдаванина до фіна - свій новий український світ. Коли в 1917 році "вибухла Україна" (як казали прості люди) і розсадила мурі казарми, то це в першу чергу його діло. Але будова нового світу не була доведена до кінця. Україна "вибухла", запалала ярким полум'ям, воно розлилося безмежними степами, нагло опалахкотило і принишло. На короткий мент Україна заблестіла непересічними осягами на різних ділянках культурного життя, але чим більш таланти й здобутки псказала в царстві культури, тим більш яскраво виступили недомагання в політиці. Яка причина того?

Не вимагаймо від Шевченка забагато, хоч він був геній. Він дав і так дуже багато. Його поява серед загальної глуші миколаївської епохи, коли справді на всіх язиках все мовчало, була виявом

ласки Божої для України. Він дав більше, ніж ми того свідомі: без нього не було б сьогодні українського народу, він розбудив національну стихію і дав їй життя. Але того життя він не оформив, зн. не створив виразно окресленої української духовості. Він дав тверді підстави, на яких повинна була вирости будова українського національного світогляду. Але сам того не зробив. Бо не міг зробити. Між геніями поетичного слова можемо розрізнити два основні типи:

Один: творча снага генія формує всю його творчість в один моноліт - завершений духовий світ, виразно окреслену духову індивідуальність, яка настільки ясно й повно оформлена, що не викликає ніяких непорозумінь. Завдяки геніяльності свого творця вона оформлює на свою подобу духовість народу, витискаючи - не раз на століття - на ній свою печатку (Приклад: Гомер, Данте).

Другий: творчість генія, це наче вислідна підсвідомих хотінь доквілля, поет у згущеному виді віддає дійсність, яка доквілля його наповняє її животворним вогнем своєї душі, тим її збагачує, інтенсифікує та оживляє.

Геніяльні поети - це занадто складні і багаті індивідуальності, щоб можна було їх класифікувати. Але мимо того така загальна схема помагає зорієнтуватися в характері творчості даного поета. Шевченко радше був зближений до другого типу.

Шевченко був тим великим Предтечею, який ожививши нарід і натхнувши його жаром своєї душі, тим самим поставив неминучу конечність появи нового Шевченка, який завершив би ним розпочате діло і дав сформовану українську духовість. Туга за оформленням українського світу стає щораз то більше всенароднім бажанням. Це рівночасно туга за новим Шевченком.

В цьому реагує здоровий інстинкт народу, хоч ми того й не свідомі. Сьогодні український нарід знов опинився на роздоріжжі; більше того ми сьогодні на більш небезпечному історичному закруті, ніж усі дотеперішні. Правда, сьогодні наша національна свідомість інша, як сто літ тому, але правда й те, що за душу нашого народу змагається сила, яка з поміж усіх існуючих оформлена найліпше і виявляє найбільше агресивності. Щоб їй протиставитись, українська духовість мусить бути оформлена. А поетичне слово - з поміж усіх формуючих чинників - найсильніше.

Сьогоднішнім Гоголям - Тичинам, Рильським, Сосюрам, Бажанам (всі вони поети великого формату) - мусимо щось протиставити. Коли думаємо про грізні небезпеки завтрішнього дня, то очі звертаються в сторону тих великих майстрів поетичного слова, яким деспотія не скувала уст. Чи ж вони свідомі великого завдання? Віримо, що так. Тому сподіємось, що вони сьогодні куять таємну непобідиму зброю - віще слово поетичне, яке оформить нашу духовість, охоронить український світ перед заливом нігілізму і збереже його як націю для майбутніх завдань.

Зі стратю Батьківщини ми втратили те найсильніше з поміж зв'язуючих начал, що є підставою нації - зв'язок людини з землею. Сьогодні ми стали шевченковою нацією в повнім значенні того слова: в'язати нас у цілість, щоб і на чужині залишитись нацією, - будуть уже тільки духові вартості, а між ними на першому місці поетичне слово великого формату. І в цьому друге історичне завдання тих творців-поетів, що не мають сконаних уст.

А ми, Пластова Братів, по змозі скромних сил наших допоможемо їм виконати це завдання. Створім догідне середовище і відповідну атмосферу. Бо в тундрі дуби не ростуть. Творім серед тундри оазис, де світить і гріє сонце, повіває свіжий вітер, а теплий дощ очищує атмосферу й оживляє ґрунт, щоб, коли впаде в нього творче зерно, - воно зійшло й видало багатий плід.

М.Д.Добрянський

В ТАБОРАХ

СРІБНОЇ ЗЕМЛІ

Олекса Стефанович

З піснею "Не зломимо своїх присяг" - на устах та з пластовим законом у серці - вийшли ми, пластуни, поза рямці нашого рідного життя - у чужі простори. Ми опустили Рідний Край - і повороту туди нам на деякий час не було. Однак ми, пластуни емігранти, шукали зараз же нового поля нашої діяльності. Таким вибраним краєм стала для нас - С р і б н а З е м л я ...

Туди ми виїздили на вакації, нав'язуючи знаємства, організували пластові табори, мандрівки. Зустрічі, підсилювали пластове життя по кур'яках, тощо.

Ми виїздили з Праги гуртом, або й поодинокі, та проїхавши майже тисячу кілометрів, діставали від Краєвої Пластової Старшини всі потрібні інформації та інструкції відносно організації тогорічного табору: про місце, кількість учасників, дозвіл та ін. Ми тоді брали шатра та звичайно пішки міряли карпатську землю - від її столиці - аж на місце призначення. Наш шлях провадив на Перечин, Турю Ремети, через Плоске, Оленьово, Полянку - до Солочина, - де довгі роки відбувались пластові табори. Тут на березі річки Півні, недалеко цікавого мосту, від якого дихало ларинськ, - ми зупинялися. І тут, на триморговій площі, пізніше куплений на власність, - ми розкладали тимчасові шатра і брались до праці: приготували табір.

Пригалую дуже докладно, як довелося мені цементувати пивницю, розробляти маляту, яку я тільки деколи бачив готову, але якої ніколи до того часу не приходилося мені практично уживати. Я будував шопу для матеріалу. Удаляю, кухню для варення на 200 осіб, комору. Провадив тимчасове дренавання таборової площі. Ставив міст на річці. Замовляв харчі в крамницях: м'ясо, хліб, молоко, тощо. Це все вимагало праці одного до двох тижнів перед початком табору.

7 Сонце жарило і робило з білого тіла бронзу. А праця на свіжому повітрі змінювала м'язи, тужавила їх. У вільних хвилинах перед їжор, знаходив я прохолоду в хвилях гірської річки а по їжі запивав мінеральними водами різного смаку. Особливо радо я ходив до джерела "Маргітка", віддаленого 1 км, - і підкріплювався, сидячи в старому смерековому парку.

Околиця була дуже здорова. Від північного й західного боку заслоняло насмо гір - з найвищою горою - Ріжком, покритим чатинним лісом. Найближче містечко, Обалєва, віддалене 6 км, давало можливість забезпечити табір у всі потрібні речі. У віддалі 3 км на північ - лежала кліматична оселя, Поляна, славно знаменитими мінеральними водами. Церква була й в Солочині - і в Полянці. Ліси ж давали можливість до мандрівок, - навіть і дводенних, та до різних ігор та нічних вправ. Одним словом: околиця, як вогонь сотворена для таборуння! Місцеві люди швидко до нас звикли і з кожним далішим роком все більше йшли нам на зустріч.

Починався табір: Таборова Команда встановляла денний порядок, назначувала дижури та виготовляла план праці на цілий час тривання табору.

Таборовий день починався трубкою, що голосила шосту годину ранку та кінець сну. Тепер треба було проробити ранню руханку, вичистити зуби, вскочити в річку, упорядкувати шатро, влати до свого шлунок кашу з молоком, закусути розсовим хлібом, - і на 8.г. стати в ряди перед Командою табору, щоб відспівати ранню молитву та під звуки пластового гімну підняти прапор - на знак, що робітний день почався.

На площі видно тільки картових, як приймають гостей, як дижурний вештається біля кухні. Працівний гурток розбрився у місто на пошту, в село по закупи та замовлення. Гуртками сидять пластуни й слухають своїх інструкторів, опановують пластове знання. Так

Як добре по хрусту гілки,
По шерху трав у смереччу
Вгадять, лисиця чи білка,
Чи заяць дався на втечу...

Звіриним няхом відчути,
Що овочі ці - їстовні,
Ті - повні злої отрути,
Хоча й привабні назовні...

Як любо блукать лісами
І в їх далині і слізі
Усе читати таксамо,
Як в добре знайомій книзі!...

А сонце ляже на спочин, -
У сутінь випнути шатра -
І хай горить, палахкоче,
Хай довго палає ватра!...

Хай дивний вітер повіє
-Темні шелести в борі... -
Хай казка розтудить віу
І гляне по всім таборі.

Сам Хрїй під "скоби" варті
Хай злине на буй-коячі,
Од власного світла й ватри -
Оба, як жар, вишневі.

Хай казка квітне і світить,
Хай брат не зна ні сестриця,
Дорослі вони чи діти,
Чи видиться їм чи онитсья.

аж до 11,30, коли то можна розсіятися при вільних іграх та забавах, пливанні, підбиванці та інших спортивних заняттях. Між 12.- 13. видають обід. Від 13-14 дижурні припильновували примусовий відпочинок. А потому знову заняття аж до вечері. Вечором гутірки та доповіді, ватри. Ось так виглядав наш робітний день.

До найкращих точок таборового порядку дня належали пластові ватри. Вони не тільки викликали багато глибоких вражень, але були й знаменитою пропагандою. Цілий табір, чи тільки один гурток, котрому це доручено за якусь заслугу, підготовляли програму. Вона була різна - залежно від того, чи ватра була призначена тільки для старших пластунів, чи для усіх, чи очікувано запрошених гостей з Ужгороду, Мукачева, Сваляви, чи тільки місцевих селян. Звичайно будовано стіжок, рідше пагоду, що її запровадили до нас вперше наші впорядники з Лісових Шкіл. Ватру запаливали вибрані за свої заслуги юнаки, яких в цей спосіб можна було відзначити.

Полуміння ватри багряним жевром кидала свої містичні тіні по долині а з лісу виступали очмавілі привиди і переходили всі фантастичні можливості. А при вогні, амфітеатрально довкруги уставлені, відбивалися яркою черленою молодечі лица Пластового Братерства, об'єднаного в єдину суцільну громаду.

Тут в легкій формі подавано присутнім дуже багато поважних проблем, що їх у сухому поданні було б нераз досить важко сприйняти. При ватрі, в крузі молоді, все не сприймалося зовсім інакше. Цей матеріал, подаваний навіть деколи в формі легко-веселій, мав легкий доступ до серця і розуму. Поважне й веселе чергувалося між собою і рямувало пластове життя, виробляло характер, бистроту і ширило кругозір.

ПРОГНОЗ

Друзям з Прогнози - присвячую.

Прогноза? Питаєте, що це таке? Ах, так, - Вам, молодим, це дивне слово нічого не каже... Але нам, старшим, воно промовляє до самої душі! Довгі роки ми згадували його в трудні хвилини нашого життя, покріпляючись ним; довгі роки ми мріяли про нього при нешій тяжкій сірій щоденній праці. А весною, коли сонце пригріло, коли гай зазеленів і квіти розцвіли, - це слово вже не сходило з нашої думки, не зникало з наших інтимних дружніх розмов. Прогноза! - Але Ви цікаві, що воно таке? Отже слухайте, я Вам розкажу!

В серці Чорногори, у стіп Ю церкві - Говерлі, на пограниччі між пралісом і подонинами стоїть маленька стара - колиба. Далеко від туристичних стежок, далеко від витоптаних доріг. Треба годинами іти, щоби звідтіля добитися до якоїсь людської оселі. Як далеко око гляне, як далеко Ваш голос долетить - немає нікого. Ви можете там співати, можете ватри палити, можете робити, що тільки душа забажає - ніхто того не побачить, ніхто того не знає. Вам здається, що Ви, немов той Робінзон, - на безлюдному острові. Вам уявляється, що Ви, немов ті славні подорожники середньовіччя, - мандруєте десь в серці Африки, чи пралісах Амазонки. Вам сниться - Великий Луг - козацький батько - з його просторами, з його волею.

Сьогодні я сам вже не можу Вам точно сказати, - як це сталося, що ми дали цій колибі дивне ім'я: Прогноза. Під впливом якоїсь фантазії - а тут вода буває вільно! - у тиху годину при вечірній ватрі зродилося воно, це ім'я. А за пару годин воно появило-

Ватра вносила романтику, промовляла до чуття, черувала. Не диво, коли ви говорите зі старим пластуном і згадуєте пластову ватру, - то його голос, цей шорсткий мужній голос, м'якше - а він сам стає приступніший для чуття та вразливіший, як коли не будь. Ватра лишає по собі великі, значні сліди. Ніколи пластуни не забувають пластових ватер, запалених при народі різних зустрічей, чи ватер запалених у таборі.

До програми пластового виховання вкладалася обов'язково вимога мандрування по рідному краю. Сьогодні може пластун робити це тільки пальцем по мапі або у своїх споминах. А тоді гурток чи курінь доставав досить суху інструкцію: пройти таку-то чи іншу полосу в такому-то часі, оглянути такі-то а такі-то цікаві речі і здати звіт з прогулянки. Провідник такого гуртка мусів дуже багато разів попрацювати не тільки над самим пляном, але й під час мандрівки над усіма проблемами, які несподівано виринали перед ним. Повну ініціативу й переведення мав кожний провідник мандрівки. Від нього і його помічників залежало корисне переведення діла, якого завданням було виробляти певні здібності, що їх школа і сам табір ще не давали.

Одним з важливіших завдань провідника було придбати потрібний виряд: шатро, котел, лопатку, сокирину, тощо. Треба було роздобути всі інформації щодо терену, розробити плян за мапою, розділити шлях на відпочинки включно зі сніданками, обідами, вечорами та вигідними нічлігами. Її не йшло про те, щоб людину тільки витренувати в сороккілометровому денному поході на жаркому сонці, - але йшло в однаковій мірі про забезпечення відпочинків, конечно потрібних людині для розвитку молодого тіла.

При звітуванні складав гурток іспит з пройденого шляху. Тут було трохи географії, топографія, поземеллезнавство, обсерваційний матеріал, не мало фольклору, будівництво /архітектура церкви, державних домів, осель, сільських хатинок/, орієнтація, рослинність, багатства землі - і саме найважливіше -

ся глибоко вирізане пластовим ножом у грубий ошолок над входом до колиби.

Ця колиба мала велику вигоду, якої звичайно не мають інші, подібні колиби: вона була ціле літо порожня. І ми, пластуни, зробили собі там нашу літню головну квартиру. Небравши зі собою досить поживи, ми залізли туди на два - три тижні і жили там немов у раю. Всі наші літні мандрівки та табори мусіли брати під увагу нашу Прогнозу. Це була наша Мекка, до якої ми мусіли кожного року прийти з відвідинами, де ми відпочивали тілом і духом.

Ми навантажували наші наплечники різним добром у найближчих селах та містечках, а дехто і з дому посилав собі на найближчий поштовий уряд особливий пакунок на "посте рестанте", бо дво- чи три-тижневий побут на безлюддю клав свої особливі вимоги на запаси харчування! Наплечники звичайно важили понад 20 кілограмів, а нерас ще приходилося робити окремі пакунки, що їх ми мусіли нести в руках, або прив'язували під наплечник, бо не все до нього влізло. І так наванчені немов вербледи, ми пускалися в дорогу.

Ви знаєте, що в Чорногорі не в ніякою рідкістю різниці висот на 1.000 м - а то й більше! А до того нам приходилось лізти диким тереном по через чорногірські бистрі потоки, нерухані людською рукою нетрі-праліси, стрімкі урвища. Ми лізли, немов раки: крок за кроком, поволі, все вгору та вгору. Піт заливає ціле тіло, - хоч ми вже давно скинули сорочки та йдемо тільки в коротеньких штанях; напруження затримує віддих, ноги вгинаються під непривичним тягарем... Вам здається, що Ви вже не в силі далі іти... Але думка про Прогнозу Вас все знову й знову

витривалість у виконанні не так самого маршу, - як нормального порядку мандрівного дня.

З нашого табору ми часто висідали дво- і триденні прогулянки на Боржави, полонину Рівну, Пікуй та в інші околиці - а по закінченні табору, розходилися гуртками по цілому краю і йшли аж на Попада, Говерлю, де відбувалися зустрічі з іншими гуртками.

Загалом мандрівки залишали за собою той пишний посмак, за яким тужили неказано молоді серця цілий рік. Все навіть під час шкільного року, у вільний час, виходили вони на кілька-денні мандрівки у недалекі околиці, щоби не забути того чару мандрів і потренуватись до великих ваканцій.

Пластовий табір, мандрівництво і всі інші заняття, зв'язані з ними, - гартували тіло й духа та робили нерас чудо з юнаками, вищацьканими часто безмірно вдомі батьками. Цей пластовий вишкіл робив з них твердий і неуступних оборонців високої ідеї, що так конечно потрібна була тоді - в час накиненої нам боротьби. Ще більш потрібною являється вона в наших часах, в яких ми зараз живемо, коли-то важке життя і війна намагалися знищити всі високі моральні вартості.

Пласт стає знову на сторожі цих високих ідей і плекає ті найвищі вартості, що їх тільки може дати людина. Він ще раз мусить дати незбитий доказ, що своєю виховною методою він створить нову високо-якісну під моральним оглядом українську людину.

К у д е я р

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН

Іноді появляються голоси, що ми повинні б змінити наш пластовий закон - і евентуально прийняти первісний закон Бейдв-Пауела. Одних спонукують до того різні згляди на теперішню сприятливу кон'юнктуру, інших - чисто формальна сторінка справи, але є й такі, що доходять до того становища на основі - своїх психологічно-виховних міркувань. Все ж таки показується звичайно, що мало хто з них знає точно первісний закон Бі-Пі. Тому вважаємо своєю повинністю подати їм всім до відома текст англійського пластового закону - і то в оригіналі і в українському перекладі.

Рівночасно подаємо також американський пластовий закон, в оригіналі та перекладі, як доказ, що й

він скількістю точок - і "формально" - різниться від англійського. Суть його в основному, однак, залишається та сама.

При нагоді подамо пластові закони ще й інших народів - на доказ, що всі вони надали основам пластового закону Бі-Пі - більше чи менше свого виразного власного забарвлення. Проблему не можемо зводити до "наближення до міжнародного пластового закону", - бо такий - як бачимо - не існує. Сумніваємось рівнож, чи потрібно наближати наш пластовий закон - до англійського, коли в основі між ними немає різниць. Тільки мотиви української релігії можуть рішати про потребу в чому небудь міняти наш пластовий закон.

ENGLISH BOY SCOUTS ASSOCIATION

The Scout's Promise.

"On my honour I promise that I will do my best :

1. To do my duty to God and the King.
2. To help other people at all times.
3. To obey the Scout Law.

The Scout Law

1. A SCOUT'S HONOUR IS TO BE TRUSTED. If a Scout says "On my honour it is so," that means that it is so, just as if he had taken a most solemn oath. Similarly, if a Scout officer says to a Scout, "I trust you on your honour to do this," the Scout is bound to carry out the order to the very best of his ability, and to let nothing interfere with his doing so.

If a Scout were to break his honour by telling a lie, or by not carrying out an order exactly when trusted on his honour to do so, he may be directed to hand over his Scout Badge, and never wear it again. He may also be directed to cease to be a Scout.

2. A SCOUT IS LOYAL TO THE KING, and to his officers, and to his parents, his country, and his employers. He must stick to them through thick and thin against anyone who is their enemy or who even talks badly of them.

3. A SCOUT'S DUTY IS TO BE USEFUL AND TO HELP Others. And he is to do his duty before anything else, even though he gives up his own pleasure, or comfort or safety to do it. When in difficulty to know which of two things to do, he must ask himself "Which is my duty?" that is "Which is best for other people?" - and do that one. He must be Prepared at any time to save life, or to help injured persons. And he must try his best to do a good turn to somebody every day.

4. A SCOUT IS A FRIEND TO ALL, AND A BROTHER TO EVERY OTHER SCOUT, NO MATTER TO WHAT SOCIAL CLASS THE OTHER BELONGS. Thus if a Scout meets another Scout, even though a stranger to him, he must speak to him, and help him in any way that he can, either to carry out the duty he is then doing, or by giving him food, or, as far as possible, anything that he may be in want of. A Scout must never be a SNOB. A snob is one who looks down upon another because he is poorer, or who is poor and resents another because he is rich. A Scout accepts another man as he finds him, and makes the best of him.

"Kim", the boy scout, was called by the Indians "Little friend of all the world", and that is the name that every Scout should earn for himself.

СОЮЗ АНГЛІЙСЬКИХ ПЛАСТУНІВ

Приречення пластуна

"На мою честь прирікаю, що робитиму все, що в моїй силі, щоби:

1. Сповняти мій обов'язок супроти Бога і Короля.
2. Кожночасно помагати іншим.
3. Повинуватися Пластовому Законові."

Пластовий Закон

1. ЧЕСТІ ПЛАСТУНА ТРЕБА ДОВІР'ЯТИ. Коли пластун каже "на мою честь воно є так", то це значить, що воно так є, - саме так, немов би він зложив найбільш святочну присягу.

Подібно, коли пластун-стершина каже пластунові "я довір'яю твоїй честі, що ти це зробиш", то пластун є зобов'язаний виконати наказ по своїй найліпшій змозі і не дати себе нічим відвести від такого виконання.

Якщо б пластун мав сплямити свою честь, говорячи неправду, або не виконувачи точно наказу - як це довірено йому зроби на його честь - від нього можна зажадати, щоб віддав пластову відзнаку і більш ніколи її не носив. Від нього можна теж зажадати, щоб перестав бути пластуном.

2. ПЛАСТУН Є ВІРНИЙ /ЛЮБЛЯЩИЙ/ КОРОЛЮВІ, своїм старшинам, своїм батькам, рідному краюві та своїм зверхникам. Він мусить стояти при них в добру чи злу годину, проти кожного, хто їхнім ворогом або, хто тільки погано про них говорить.

3. ОБОВ'ЯЗКОМ ПЛАСТУНА БУТИ КОРИСНИМ І ПОМАГАТИ ІНШИМ. І він має сповняти перш усього свій обов'язок навіть хоча б для того він мав зрестися своєю власною приємністю, вигодою, чи безпекою. Коли трудно рішити, котру з двох речей виконати, він повинен спитати сам себе: "що є моїм обов'язком?", себто "що є ліпше для других?" - і саме це робити. Він мусить бути готовим в кожному пору рятувати життя, чи то лати поміч людям в нещасті. Він має старатися робити все, що в його силі, щоб щодня комунебудь зробити добрий вчинок.

4. ПЛАСТУН Є ПРИЯТЕЛЕМ УСІМ І БРАТОМ КОЖНОМУ ІНШОМУ ПЛАСТУНОВІ БЕЗ РІЗНИЦІ ЙОГО КЛАСОВОЇ ПРИНАЛЕЖНОСТІ.

І так, коли пластун стріне іншого пластуна - хоча б навіть чужого йому - він має до нього заговорити і допомогти йому в який лиш може спосіб, чи то у виконанні обов'язку, при якому тамтою саме занятим, чи то даючи йому поживу, чи то - по змозі - щонебудь інше, чого він міг би потребувати. Пластун ніколи не є СНОБОМ. Снобом є той, хто погорджує другим тому, що той бідніший, або хто - будучи бідним - глядить кривим оком на другого, бо тамтою багатий. Пластун приймає другу людину такою, якою вона є, і поводиться якнайкраще з нею.

Пластуна "Кім-а" прозвали індіанці "малим приятелем цілого світу" і це є ім'я, на яке повинен заслужити собі кожний пластун.

5. A SCOUT IS COURTEOUS: That is, he is polite to all - but especially to women and children, and old people and invalids, cripples, etc. And he must not take any reward for being helpful or courteous.

6. A SCOUT IS A FRIEND TO ANIMALS. He should save them as far as possible from pain, and should not kill any animal unnecessarily even if it is only a fly - for it is one of God's creatures. Killing an animal for food or an animal which is harmful is allowable.

7. A SCOUT OBEYS ORDERS of his parents, Patrol Leader or Scoutmaster without question. Even if he gets an order he does not like he must do as soldiers and sailors do, he must carry it out all the same because it is his duty; and after he has done it he can come and state any reasons against it; but he must carry out the order at once. That is discipline.

8. A SCOUT SMILES AND WHISTLES under all circumstances. When he gets an order he should obey it cheerily and readily, not in slow, hang-dog sort of way. Scouts never grouse at hardships, nor whine at each other, nor swear when put out, but go on whistling and smiling. When you just miss a train or someone treads on your favorite corn - not that a Scout should have such things as corns - or under any annoying circumstances, you should force yourself to smile at once and then whistle a tune, and you will be all right.

The punishment for swearing or using bad language is for each offence a mug of cold water to be poured down the offender's sleeve by the other Scouts. It was the punishment invented by an old British scout, Captain John Smith, three hundred years ago.

9. A SCOUT IS THRIFTY, that is he saves every penny he can, and puts it into the bank, so that he may have money to keep himself when out of work, and thus not make himself a burden to others; or that he may have money to give away to others when they need it.

10. A SCOUT IS CLEAN IN THOUGHT, WORD, AND DEED, that is, he looks down upon a silly youth who talks dirt, and he does not let himself give way to temptation either to talk it or to think, or do anything dirty. A Scout is pure and clean-minded and manly. (Note: Added in 1912.)

BOY SCOUTS OF AMERICA

The Scout Oath

"On my honor I will do my best:

1. To do my duty to God and my country, and to obey the Scout Law;
2. To help other people at all times;
3. To keep myself physically strong, mentally awake, and morally straight."

The Scout Law

1. A SCOUT IS TRUSTWORTHY. A Scout's honor is to be trusted. If he were to violate his honor by telling a lie or by cheating or by not doing exactly a given task, when trusted on his honor, he may be directed to hand over his Scout Badge.

2. A SCOUT IS LOYAL. He is loyal to all to whom loyalty is due: his Scout leader, his home and parents and country.

3. A SCOUT IS HELPFUL. He must be prepared at any time to save life, help injured persons, and share the home duties. He must do at least one Good Turn to somebody every day.

4. A SCOUT IS FRIENDLY. He is a friend to all and a brother to every other Scout.

5. A SCOUT IS COURTEOUS. He is polite to all, especially to women, children, old people, and the weak and helpless. He must not take pay for being helpful or courteous.

6. A SCOUT IS KIND. He is a friend to animals. He will not kill nor hurt any living creature, needlessly, but will strive to save and protect all harmless life.

5. ПЛАСТУН Є ЛИЦАРСЬКИЙ: то значить, він ввічливий для всіх - але зокрема для жінок і дітей та для старших, інвалідів, калік і т.д. І йому не годиться брати ніякої нагороди за свою поміч чи лицарськість.

6. ПЛАСТУН Є ПРИЯТЕЛЕМ ТВАРИН. Він повинен хоронити їх так далеко як можливо від болю та не вбивати без потреби ніякої тварини - навіть якщо б це була тільки муха - бо й вона один з Божих творів. Вбивання тварин для поживи або шкідників - дозволене.

7. ПЛАСТУН Є ПОСЛУШНИЙ НАКАЗАМ своїх батьків, гуртового чи скаутмастера без застереження. Навіть, коли він отримує наказ, який йому не до вподоби, має поступити як жовнір чи моряк, - мусить його все одно виконати, бо це є його обов'язком; а після виконання може прийти і висловити якінебудь зауваження проти нього; але виконати наказ він мусить негайно. Це є дисципліна.

8. ПЛАСТУН УСМІХАЄТЬСЯ І ПОСВИСТУЄ серед усіх умовин. Коли отримує наказ, має виконати його радо й охоче, а не повільно, немов би йшов на стрижок. Пластуни ніколи не нарікають на труднощі, не жаліються один на одного, ані не кленуть, коли їх щонебудь дразнить, тільки посвистуючи і з усмішкою беруться далі за діло. Коли ти спізниш поїзд, або коли тобі хтось наступить на твою улюблену нагнітку - тим не сказано, що пластун повинен мати такі речі як - нагнітки - або серед інших немилих обставин, ти повинен змусити себе негайно усміхнутися і засвистати якусь пісеньку, а почуватися будеш гаразд.

Карою за кожний проклин або погане слово є горнятко холодної води, що її вливають інші пластуни в рукав того, що їх ужив. Це була кара винайдена старим британським пластуном капітаном Джоном Смісом вже три століття тому.

9. ПЛАСТУН Є ОШАДНИЙ, т.з., він щадить кожний можливий сотик і вкладає його до банку, так щоб мати гроші на удержання себе, коли лишиться без праці, і в цей спосіб не стати тягарем для інших; або щоб мати гроші для других, коли б вони того потребували.

10. ПЛАСТУН Є ЧИСТИЙ В ДУМЦІ, СЛОВІ І ДІЛІ, це є, він глядить з погордою на цих, нерозумних молодиків, що говорять брудні речі і не піддаються покусі самому говорити чисті думати чи робити щонебудь гидкого. Пластун є чистий, ясної думки і мужній.

Заввага: точку 10. додано в р. 1912.

ПЛАСТУНИ АМЕРИКИ

Пластовоє Присяга

"На мою честь - я робитиму все, що в моїй силі, щоби:

1. Сповняти мій обов'язок супроти Бога і моєї Батьківщини, та повинуватись Пластовому Законові;
2. Кожночасно помагати іншим;
3. Держати себе фізично сильним, духово свіжим, морально прямим."

Пластовий Закон

1. ПЛАСТУН Є ГІДНИЙ ДОВІР'Я. Честі пластуна треба довіряти. Якщо б він мав сплямити свою честь, говорячи неправду, або ошукуючи чи не виконуючи докладно завданого доручення - коли це довірено йому на його честь - то можна зажадати від нього звороту його пластової відзнаки.

2. ПЛАСТУН Є ВІРНИЙ (льояльний). Він вірний всім, кому вірність належить: своїм пластовим провідникам, своєму домові і батькам та Рідному Краєві.

3. ПЛАСТУН ГОТОВИЙ ПОМАГАТИ. Він мусить бути готовим кожночасно рятувати життя, помагати людям в нещасті і брати участь в домашніх обов'язках. Він мусить для когонебудь виконати щодня хоч один добрий вчинок.

4. ПЛАСТУН Є ПРИЯТЕЛЬСЬКИЙ. Він приятелем усім і братом кожному іншому пластунові.

5. ПЛАСТУН Є ЛИЦАРСЬКИЙ. Він ввічливий для всіх, зокрема для жінок, дітей, старших, слабих і безпомічних. За свою поміч і лицарськість не бере заплати.

6. ПЛАСТУН Є ДОБРИЙ (ласкавий). Він приятелем тварин. Він не заб'є ані не зробить без потреби кривди ніякому живому створінню, а навпаки старатимься хоронити та берегти кожне життя, що не приносить шкоди.

7. A SCOUT IS OBEDIENT. He obeys his parents, Scoutmaster, Patrol Leader, and all other duly constituted authorities.

8. A SCOUT IS CHEERFUL. He smiles whenever he can. His obedience to orders is prompt and cheery. He never shirks nor grumbles at hardships.

9. A SCOUT IS THRIFTY. He does not wantonly destroy property. He works faithfully, wastes nothing, and makes the best use of his opportunities. He saves his money so that he may pay his own way, be generous to those in need, and helpful to worthy objects. He may work for pay, but must not receive tips for courtesies or Good Turns.

10. A SCOUT IS BRAVE. He has the courage to face danger in spite of fear, and to stand up for the right against the coaxing of friends or the jeers or threats of enemies; and defeat doesn't down him.

11. A SCOUT IS CLEAN. He keeps clean in body and thought, stands for clean speech, clean sport, clean habits, and travels with a clean crowd.

12. A SCOUT IS REVERENT. He is reverent toward God. He is faithful in his religious duties, and respects the convictions of others in matters of custom and religion.

7. ПЛАСТУН Є СЛУХНЯНИЙ. Він повинується своїм батькам, скавтамастроу, гуртковому і кожній іншій належно установленій владі.

8. ПЛАСТУН Є ЖИТТЕРАДІСНИЙ. Він всімається коли тільки може. Повинується наказам скоро і радо. Не уникає ніколи обов'язків і не нарікає на труднощі.

9. ПЛАСТУН Є ОЩАДНИЙ. Не нищить свавільно майна, працює швидко, не марнує нічого і використовує якнайкраще нагоди. Він щадить свій гріш так, щоб сам міг платити свої витрати, щоб бути щедрим для тих, що в потребі, і помічним у слушних випадках. Він може працювати за заплату, але ніколи не бере гроша за свою ввічливість або добрий вчинок.

10. ПЛАСТУН Є СМІЛИВИЙ. Має відвагу глядіти в вічі небезпеці, помимо остраху, і стояти за правду проти підхлібства друзів, або кпин і погроз ворогів; а невдача не ломить його.

11. ПЛАСТУН Є ЧИСТИЙ. Зберігає чистоту тіла і думки, стоїть за чистоту в розмові, чесний змаг, чисті звичаї і пристав з чистою громадою.

12. ПЛАСТУН Є ПОБОЖНИЙ. Він повний пошани для Бога. Він ревний в своїх релігійних обов'язках і шанує переконання других в справах звичаїв і релігії.

Пластовий Виховний Семинар

Про виховні проблеми - у нас мало говориться і мало пишеться. Можливо, що причиною того є несприятливі умовини. Браку зацікавлення цими проблемами вони, однак, не виправдують вповні.

Пласт є вправді тільки одним вирізком, одною частиною - загально-української виховної проблеми, - однак нас, пластуни цікавить цілий ряд ширших питань, які необхідно вирішити. Користь з цього буде

мати не тільки Пласт, але й ширші круги наших виховників та всіх тих, що - так чи інакше - мають до діла з молоддю. З цих міркувань і зродилась ідея Пл. Вих. Семинара. Він не ставить собі надто широких завдань і обмежується тепер до обговорення кількох - для кожного виховника завжди актуальних питань. - Це в першу чергу: ясне та виразне означення українського виховного ідеалу

Пластова Стріча Продовження з 22.ст.

Ви ж беріть серця свого,
Щоб не зір'яло зрання,
Таборів буде більше ще
А лиш одно кохання!...

А коли довгий шалений рік налізував на нитку часу дні і ночі, дні і ночі, щоб їх було доконче - 365, - ми розганяли тугу любов'ю піснями закарпатських братів: - - -

Пусти мене, мати, до табору,
До сонця, до волі, до простору -
Пусти мене, мати, з Пластом мандрувати,
З Пластом мандрувати до табору:
- // Вставала б я, мамо, рано-вранці,
Бігла б я росю по полянці
Ішла би по воду до чистого броду,
До чистого броду рано-вранці
Сиділа б при ватрі кожен вечір
При мові-розмові молодечій.
Гляділа б до схочу як зірки мигочуть,
Як зірки мигочуть кожен вечір...
Стояла б на варті по наказу,
Всю ніч не здрімала б ані разу
Доч скучно, хоч темно, стояла би вірно,
Стояла би вірно по наказу.

Вернула б я, мати, із табору,
Привезла б я силу із собою, -
Привезла б я силу до нового чину,
До нового чину і до бою!...

А сьогодні, - сьогодні співайте, внаки й вначки, - цих самих пісень! Співайте їх на чужині так, як ми їх співали на рідній землі!...

... оцей мій скавтовий свистак подарувала мені моя мама, - 35 літ тому" - говорив дир. УНРРА, майор Гарт. "Ніколи я так не хотів би вміти говорити вашою мовою, як сьогодні. Бо з Вами, скавти, міг би я говорити цілу ніч... Розказати Вам про те життя скавта, яке є таке прекрасне... Це заслуга ось цього джентельмена, якого портрет бачу на стіні... У своєму житті я багато пережив гарного - і сьогоднішній вечір зачисляю саме до тих переживань... Якщо б я другий раз родився, то нічим іншим не хотів би знова бути, як скавтом!...

Веселе й поважне перепліталось піснями. В бадьорому настрої всі розходились на відпочинок.

Другий день стрічі гості використали на оглядання королівських замків на Гогеншвангау і самого Фюсену. А вечером, як місяць викотився ізза гір - "як млинове коло", - то побачив, як з табору вирушило дивне товариство - ген за ліс, за гору.

Довкруги ватри стоїть гордо п'ять Гурткових із горючими смолоскипами. Смолоскипи піднесені високо вгору... "Згідно з пластовою традицією - при святошній ватрі згадаймо усіх тих Пластуни і Пластунки, які, виконуючи добре пластові свої обов'язки, - відійшли від нас - і вже ніколи не зберуться разом із нами при Пластовому вогні... Вони сьогодні спочивають заслуженим відпочинком - під Львовом, Хустом, Києвом - і всюди де були-й сьогодні ще є-концентраційні табори і тюрми... За їхню працю - ставимо ми свою Тобі, Український Народу, - на Твою велич, славу і честь!..."

Від п'яти горючих смолоскипів ясно-преясно розгорюється перша наша Пластова Ватра...

"... і вирости Україні на користь і славу..." - закінчують свою заяву вступлення "Беркути", "Лиси" і "Голодні Вовки".

Не знати, чи місяць - чи вогонь відбивається від шовкового прапору... "В пожегів всесвітніх луні ті кроваві..." - і стиск лівої руки - і трьох юнаків з Верісгофену - стали на службу Богові і Україні...

Ватру закінчує провідниця І.П.Г.:

"... Проходять літа, міняються кордони, прокочується війни, а все ж - що якийсь час, то тут, то там, - горить Пластовий Вогонь. А біля нього стоять задивлені у него - один раз їх більше, один раз менше - і серця їх б'ються під ритм пластової ідеї... І так вже 35 літ... На першій Пластовій Ватрі у зелених Карпатах спалено тоді горде віття чорногірської смереки - і ті перші пластуни, ще майже з теплом цієї першої ватри, прямо із гір пішли

це та мета, до якої ми зміряємо в нашій праці. Це, однак, рівночасно мета, до якої мусять зміряти всі інші українські виховні організації та установи.

Рівнорядно з цим цікавить нас українська молодь, - як об'єкт виховної праці. Точна аналіза того об'єкту рішатиме про дальшу групу проблем, у якій ми зацікавлені; це є найцільш доцільні методи виховання. Це вже вузько-пластова проблематика, бо ми віримо, що пластові виховні методи - це один з найкоротших шляхів до наміченої мети. Однак і їх треба проаналізувати, обґрунтувати та знайти правильне їхнє примінення у практиці.

До співпраці просимо всіх - і з поза Пласту, - хто цікавиться наміченими проблемами. Особливо кличемо Пластових Провідників з рядів Сеньйорів. - Дотепер відбулися такі доповіді з дискусіями:

24.XII.1945, Д-р М.Шлемкевич: Проблема проводу в українській дійсності.

25.XII.1945, Проф.Д-р О.Кульчицький: Психічна побудова людини.

26.XII.1945, Проф.Д-р О.Кульчицький: Виховання і виховальність

28.XII.1945, Ред.М.Добрянський: Дс проблеми проводу в українській дійсності.

29.XII.1945, В.Полтавський: Підсов'єтська молодь

3.I.1946, Проф.Д-р О.Кульчицький: Психологічні основи національного виховання.

3.II.1946, Д-р М.Шлемкевич: Ідея, форма, зміст.

15.II.1946, Ред.М.Добрянський: Пластова ідеологія на тлі сучасності.

13.III.1946, Инж.Е.Гут-Антонович: Пластовий закон

17.IV.1946, Чергова доповідь, плянована на тему: Наш традиційний ідеал /Ідеал людини в творах письменників Київської Русі та в українській народній пісні/.

Щоби доповіді зробити доступними і для тих, що не можуть брати чинної участі в працях Пл.Вих.Семинаря, - старатись мемо видавати їх друком.

Фізичне виховання — і Пласт

Що фізичне виховання є незамінним співчинником пластового самовиховання, - цього не приходиться мені тут доказувати. Вираз тому вже дав самий пластовий провід, вставляючи до всіх пластових проб вимоги з ділянки фізичного виховання.

Та, на жаль, більшість пластового активу ще не розуміє якелід значення фізичного виховання. Вони беруть його дослівно: тільки як тіловиховання і призначають йому значення лише в ділянці вироблення тілесної справності. Не маючи інструкторського знання ані власного досвіду в цій ділянці, полишають його або непластовим фахівцям-інструкторам, або допорувають пластунам вправляти в особливих руханково-спортових установах.

Таке ставлення справи є в основі хибне й шкідливе! Пласт, згідно зі своєю виховною програмою, не розуміє під фізичним вихованням виключно тільки вироблення фізичної справності. Пласт старається використати вповні всі чинники фізичного виховання, - отже теж і вироблення тих духових вартостей, які, при відповідному ставленні справи, так добре можна досягнути рівнорядно та рівночасно з вправами тіла. Занебачуючи що духово-виховні сторінки, пластуни не тільки тратять нагоду набутти ці додатні духові вартості, але, що гірше, вони набувають при фізичному вихованні такі духові прикмети, - суперечні пластовому виховному ідеалові, що їх пізніше Пласт мусять викорінювати та поборювати на іншому місці, в багато складніших умовах.

Таким найбільш яскравим прикладом є - брак безсторонньої справедливості, який є майже поголовною хобою у членів і прихильників спортивно-руханкових кружків. Під впливом різного роду спортових, клубових і інших ідеологій, виробилося у наших adeptів фізичної культури переконання, що кожний засіб веде до цілі, що в змагу немає ніякої моралі ні безсто-

у стрілецькі ряди... Багато з них, на чолі із Федом Черником - це гордість пластової організації!

І як пішли вони за Збруч, то поміж тамошню молодь кинули те, що мали у серці найцінніше: пластову ідею. Однак, на жаль, там зложилась така умова, що швидко задусили пластовий вогонь...

... а на Західній Землях, коли здавалося, що сили вже всіх опустили, коли вже й дощ змив землю з кісток героїв, що їх залишили товариші у плитках, у поспіху копаних могилах - пластова молодь була перша, яка на тих освячених місцях шукала сили... Вони майстрували, копали, прибирали... Маківка, Ключ, Лисоня... А відтак запалили вогні й бадьорих пісень заспівали. І загорілись від них вогні й на Волині, за дярпатами, ба - навіть і в чужині - всюди, де тільки опинилась наша молодь...

... приходили заборони, наві кордони, чужі, великі армії котились по наших землях, валилися держави, шумні ідеології... - а пластова ідея далі жила, - жила помімо натиску чужих, помімо зневіри своїх. Нераз малів гурт "вірних" - але це певно Провідіння заряджувало тоді, коли правдива ідея мала ще дуже дозріти у меншому гурті...

... на 35 році існування Пласту ми розпалили наш пластовий вогонь... у альпійських горах. Хоч він не палить рідної смеречини, то все ж таки має свою силу! Бо біля нього разом з нами дух тих Пластунів і Пластунок, що спочивають заслуженим сном, - біля нього думки тих усіх, які, де б вони не були, - плекають "силу і тіла і ума, щоб нарід наш вольний, могучий раз став!"...

...кінчиться стріча і завтра нас покинете, Дорогі Гості, але роз'їхавшись, візьміть своїм Товаришам і Товаришкам - привіт гарячий, як наша Ватра! Нехай блиск її розяснить Вам може ще не зовсім яркий погляд на правдиву і велику вартість пластового життя! Тепло її - нехай розігріє у Вас ще може приспані проблески любові і віри у пластову ідею. А сила цього вогню хай буде для всіх нас - на трудному незнаному шляху - помічною у витриванні вірності стовим обов'язкам!

Монолог архипацера

Я, радник Пітькало, мистець Зблудова околиці, старий, незвичайно сильний грач (треную постійно з місцевим дяком!) - дав Тобі, шаховий Народо, - ось-такі дорогочінні вказівки для мистецької гри в шахи:

Партію починай завжди двома ходами. Коли Твій партнер заявить, що це незгідне з засадами гри, - Ти скажи, що так грають в Зблудові і так Тебе вчив Твій покійний (царство йому небесне!) дідо.

Взагалі, старайся не признавати в шахах ніяких авторитетів. Якщо втратиш через неувагу Даму, тоді необхідно переконати партнера, що він повинен був сказати "шех". - Коли втратиш іншу фігуру, - зроби згрідливу міну, засвищи арію з опери "Кармен" і дай партнерові до зрозуміння, що це Ти давеш йому "фор", бо інакше Тобі не цікаво з таким слабим грачем грати.

Над ходами довго не думай, а як противник це робить, - Ти старайся вдатися з ним у розмову: питай про політику, про здоров'я тещі, частуй вчливо папіроскою. Буває, що й той спосіб не помагає, тоді остається співати фокстрота, вдеряючи до такту п'ястуком у отіл і сувати кріслом.

Добре є зауважити, що це партія товариська, не мистецька, отже думати - "немає ніякого зміслу".

Часом Тобі не подобається, що противник, який має матеріальну перевагу, починає міняти фігури. Ти повинен його популярно повчити, що тільки одні пацери так грають, бо добрий грач принципово фігур не міняє.

У скрутному положенні поручається "нехотячи" - розкинути шахи, або й перевернути столик.

Якщо, однак, помімо Твоєї великої моральної переваги, Тебе постійно нещастя і Ти програєш зі сильнішим грачем, - пам'ятай, що це великий встид і що програшу треба негайно якнебудь виправдати. Говори, що Ти сидів "на продуві", що Тебе болить голова, коле в боці, стрикає в коліні, що сьогодні

ронної справедливості; що змагуна обов'язує одну-ка мета: всіми можливими моральними та неморальними, допускаємими, правильними - і недопускаємими засобами - змагати до перемоги. Такий змагун не вегається, як то кажуть, "в живі очі брехати", випиратися докраного промаху, сваритися з противниками, суддею, співзмагунами - а навіть з глядачами! Їх обиджуючи чи й чинно зневажуючи, - лише щоб поставити на своїм, щоб заспокоїти свою амбіцію. Така атмосфера, очевидно, ніяк не сприяє виробленню пластових характеристик. Вироблення почуття справедливості, що його вимагає пластовий закон, є зовсім неможливе - не тільки через занедбання, але, що гірше, через протидіяння такої атмосфери.

Однак, чи ж можна знайти кращу нагоду, кращі умовини для вироблення у молоді безсторонньої справедливості, як якраз у змагових грах? Чи ж можна уявити собі логічнішу атмосферу, де виходили б на яв викорінювані Пластом злі прикмети характеру - як: суб'єктивізм, самолюбство, фальшива амбіція, брутальність, невизрозумілість, брак зрівноваження, некарність - як у гри, де, однак, розбурхавши і роздрознивши їх до краю у запалі гри, дає їм повну волю?

Як багато може тут зробити пластовий впорядник! Як докладно й послідовно він може викорінювати ці хиби характеру, звертаючи увагу на знаки, заставляючи його стидатися перед своїми товаришами, перепросити противника, признати свою вину без рішення навіть судді, опанувати себе, чесно й по-мужньому знести неславу програю та признати побідишкови вишість. Такої знаменитої нагоди, такої виховуючої атмосфери не можна мати на ніяких сходинках ні збірках - і ледве чи при теренових грах, де, із огляду на розкинення в терені, немає такої частої нагоди для впорядника інтерв'ювати та справляти хиби.

Однак праця в ділянці фізичного виховання дає не лише індивідуальні духові вартості. Вона дає й знамениті успіхи також у виробленню гуртової солід-

дарності і зжиття членів гуртка. Змагання дружинами в склад якої входять цілі гуртки, дають величезної вартості переживання, яких не можна викликати ніяким іншим способом. Відповідно розбуджена гуртова амбіція вчить посвячувати в користь гурта величезні зусилля, що на них в індивідуальних змаганнях тяжко спромогтися; вона підпорядковує вповні гуртовим змаганням всі індивідуальні амбіції, вона вчить в одне зливати всі думки та пориви. Гурток, що брав участь у дружинних змаганнях - в маршах, бігу лещетарському чи звичайному, - при збереженні відповідної атмосфери - творить спільноту, якої були довгі літа тривають. А це є одним з важливіших чинників пластового самовиховання.

Тому: пластові впорядники й виховники - не грише! Без Вас не сміє відбутися ні одна збірка - для фізичного виховання. Ваші пластові гуртки повинні стати носіями лицарськості, безсторонньої справедливості і зрівноваженості у змаганнях. Не сміє бути такого випадку, щоби пластуні "сварилися" на гриші. Пластові впорядники, опануйте правила змагових ігор і самі проводьте їх, суддійте своїм гуртком і на кожному кроці використовуйте цей - такий корисний засіб виховання! Ви не можете бути фахівцями в ділянці фізичного виховання. Пізнання правил змагових ігор та практика в суддіванні не представляють непоборимої перешкоди. Трохи доброї волі й зацікавлення, - а справа піде вперед! Висліді праці - столицею оплатять Ваш труд, бо Ви здобудете ще одну площину, на якій зможете здійснювати Ваші ідеали.

Я. Р а к

Світовий Скавтінг

Останній міжнародний З'їзд в р. 1939 в Едм-бурзі в Шкоції виказував такий стан: в Міжнародному Скавтовому Бюрі було заступлених 56 скавтових організацій з 48 різних держав, що налічували разом біля 3,000,000 членів. По цій світовій війні помітний новий могутній розмах міжнародного скавтіngu: десятки нових організацій голоситься до Міжнародного Скавтового Бюра - а число членів у цілому світі раптово зростає. В С.Ш.П.А. число чинних членів доходить вже до 2,000,000! Скавти цілого світу чекають тепер з нетерпеливістю на поворот нормальних відносин у світі, щоби знов започаткувати міжнародні братерські взаємини. 6.Світове Джемборі відбудеться в р. 1947 у Франції.

НОВІ ВИДАННЯ

Просимо присилати Редакції "Молодого Життя" по два примірники нових видань! Особливо просимо Бюро-відників пластових частин чи з'єднань надсилати нам їхні пластові часописи та інші пластові видання!

Панько Таборенко: Пластуни-Побратими, омовідання, А 6, ст. 23, фот., 1945.
П Л А С Т У Н С Ь К И Й К А Л Е Н Д А Р Е Ц Ь на р. 1946, С У П Е, Видання Спільни "Укр.Мистецтво", Регенсбург, 1946, II x I7 см, ст. 32, ЗМІСТ: Календаріум, Пл.гимни, Пл. присяга, Пл. закон, Пл.ключ, таємний знак та привіт, Скавтінг-Пласт (короткий огляд), Головні історичні дати Скавтіngu-Пласту, Кілька правил особистої гігієни тіла й духу, Нотатки. С К С В, журнал Пл. Коша в Карльсфельді, Ч. 2-3., XII. 1945 - I. 1946, А 5, ст. 10 + обгортка, цикл., ЗМІСТ: 3.3.: Летить в срібній зброї лицар (вірш), р.: Дороговказ на життєвій мандрівці, 22. січня, Шерш: Пл. свастика вдячності на мопилу Митр. Андрея, іг: Кошове свято, Пе-Ро: Андріївський вечір в III. Курені, Або: "Буйного вітру брати" прямують до гір, Д.Буковинка: В нашій домівці, О.Лесів: До Альт-Ет-тінг, Учасник: На Вендельштайн, Куток Новака (Льб-ко: Пластуни є ошадний, о: Козаки чи Половці -гра), Спорт: Міжлюбіві змагання в Карльсфельді, Ану, розгадаймо!, Пластова коляда 1946 (карикатури).

погана погода і що не дає спокою ревматизм.

Не зашкодить докинути, що Ти давно не грав, що вже й забув "як фігури ходять", і що вже бачив не таких шахістів, як Твій партнер. Обов'язково розкажи про Твою перемогу над одним мистцем, якого прізвиська не пам'ятаєш, і який вмів грати п'ять партій рівночасно.

Як мовчав зійде на теми теорії, - вислови свою глибоку погорду для неї, бо в цілім Заблудові та сусідніх Грималівцях немає ні одної шахової книжки, а люди все ж таки якось грали й грають.

Вживаючи Твоєї квітчастої вимовності, - переконай партнера, що все треба завчасу висунути пішака вперед вежі на одне поле, бо якщо противник зв'яже нашого коня бігуном, - тоді повисне над нами страшна небезпека... Правда можуть Тобі відповісти, що цей хід переважно означає втрату темпа, що він послабить рошаду, не впливає на центр і т.д., - але Ти не давайся збити з пантелику. Скажи, що такі ходи робить Твій вуйко, який сильно грає пішаками!

Це все пропоную Тобі я, радник Пітькало, непереможний чемпіон Заблудова й околиці. Якщо поступатимеш згідно з моїми радами, - з'єднаєш собі велику симпатію серед Твоїх партнерів - і станешся свідомим, прогресивним членом великого шахового суспільства!

Є. Б о б и к е в и ч

Шаховий світ має знову велику сензацію. На шаховому небі з'явилася нова ясна зоря - у виді молодого І4-тилітнього еспанця Артура Помара. Фахівці пророкують на основі його незвичайних успіхів - на недавньому шаховому турніру в Лондоні, що молоденький Артур найдалі до чотирьох літ стане шаховим мистцем світу.

При цій нагоді варто пригадати, що світова шахова історія знає більше подібних "чудесних дітей": Кубанець Капаблянка виграв турнір у своєму І2. році життя; американець П. Марфи став мистцем своєї країни в ІІ. році життя - а голандець Ойве - навіть у І0. р. життя!

35 ЛІТ

УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

В нашій нервовій, повній напруження добі, незаметно, але швидко, наближаються 35-тилітні роковини заснування перших пластових частин на Українській Землі. 35 літ - це вік одної генерації, це вік одного покоління. Чи ми маємо це нове покоління, виховане на пластових ідеалах? Чи ми маємо вже дійсно пластову генерацію? Так! Того не можна вже навіть піддавати під сумнів!

Ми справді розсіпані по цілому світі, багато нас - а може навіть більшості! - далеко від Рідного Краю, - але живемо далі палкою любов'ю - до нашої Батьківщини! Живемо в важких емігрантських умовах, биті непевністю, мучені тугою, - але не падаємо духом! Бачимо кругом себе заломання наших близьких, бачимо моральний розклад, злочинну байдужість, але остаємо вірні нашим пластовим ідеалам! Зустрічаємо на кожному кроці політичну розхристаність, особисту нетерпимість, грубу поведінку, - але самі не трагимо нашої гідності та пластової лицарськості! З гідністю дивимося на гурму "торговців", нечесних лінтаїв, хронічних дармоудів - і самі радше терпимо недостачу, - але не домімо Пластового Закоу!

Так, пластова генерація - здала й коженденно здає свій іспит!

Український Пласт творить вже сьогодні частину української історії. Але хто ж інший має заховати для української історії всі ці подвиги та перемоги, - але й всі ці важкі змагання та втрати, всі ці шляхетні заміри та спроби Українського Пласту, - як не ми, пластова генерація?

У надходячі роковини мусить наша пластова генерація доложити всіх зусиль, щоб у вірному освітленні записати до української історії все те, що Український Пласт виконав для добра Українського Народу, все те, чим заслужився перед українським громадянством, все те, що завдячуємо йому й ми всі особисто.

Пластові частини повинні вшанувати ці роковини не тільки самим святкуванням: промовами, деклямаціями, тощо, - але й здійснюванням у практичному житті пластових ідеалів та виконанням всіх тих зобов'язань, що їх накладають ті роковини на нас всіх! А пластова генерація, сьогоднішні Пластуни-Сеніори, мають їм в тому допомогти.

Ми задумуємо при цій нагоді видати, між іншим, ювілейне число нашого часопису. Тому просимо вже тепер надсилати нам відповідні матеріали до того числа.

Пластова генерація, - за Тобом слово!

М о л о д е Ж и т т я .

П Л А С Т У Н - С К А У Т, інструктивно-розваговий часопис Укр.Пл. в Авґсбурзі, Ч.І., - 15. XII. 1945, А 5 ст. 12, фот., ЗМІСТ: Минув листопад... (рисунок) Від Редакції, Що нового в пл.світі?, Л.Українка: ж (вірш), М.Вороний: Волосохар (вірш), Довбуш: Верховино, світку ти наш, 100 літ "Заповіту", Т.Шевченко: Заповіт, О.-Ч.: Українська ноша - І.Гуцульщина, На Сліді, Сторінка розваги, Зоряне небо, Історичний календар: грудень, Пластун завжди веселий.

Н О В А К, Ч.І. - І. 1946, Авґсбург, А 6, ст. 32, фот., ЗМІСТ: Яр Славутич: Пісня жовтодзюбів, Нова радість стала (коляда), О.Степовий: Новий рік, М.К.: Сніжиночки (вірш), В полі, в полі плужок оре (щедрівка), Крижинка, Н.Щербина: Узимку (вірш), Д.Кий: Готуймося до служби Батьківщині, Н.П.: Запорозьке Різдво, З історії Укр.Пласту, Дід Мороз (гра), На дозвіллі (загадки), Чи знаєте, як ці пташки називаються?, Від Редакції.

П Л А С Т У Н - С К А У Т, інструктивно-розваговий часопис Укр.Пл. в Авґсбурзі, Ч.2., - 15. I. 1946, А 5, ст. 16, фот., ЗМІСТ: 22.січня (рисунок), А.Тирса: Прометей (вірш), Що нового в пл.світі?, А.К-р: Ой, Дніпре мій, Дніпре, Знаки мандрівника, Княжі вої, Слово о полку Ігоря, Пластова хустина в практиці, Д.З.: Різдвяна гостя, Петля дракона або моряцький вузел, Сторінка розваги, Зоряне небо, Історичний календар: січень, Пластун завжди веселий.

С К О Б, журнал пл.Коша в Карльсфельді, Ч.4., - II. 1946, А 5, ст. 44- обгортка, цикл., ЗМІСТ: Я.К.: В пам'ять (вірш), Волт: За пл. "Вірую", Волт: пам'яті полк. І. Богуна, Е.Ц.: Сломив, Вах.: Незабутній, Він: По рідному краю на мандрівці, Я.К.: Зима (вірш), Охрим: Скоб, Або: "Буйного вітру брати" - мандрують, Рожко: Що пластун повинен знати?, З пл. хроніки, До наших дописувачів, Для науки і розваги, Усміхніся.

Н О В А К, журнал Укр.Пл. Новаків, Авґсбург, Ч.2. - II. 1946, А 6, ст. 32 (33 - 64), фот., ЗМІСТ: Гасла новака-жовтодзюба, С.Жук: Білі гуси (вірш), П.Чубенко: Каштанний, Н.Щербина: Пташки (вірш), Ведмідь і де (гра), Г.Чернів: Як я записався в Новаки (вірш), П.Іжак: Смілий жовтодзюб (вірш), Пісня жовтодзюбів (ноти), 75-ліття Лесі Українки, Л.Українка: Літо краснее минуло (вірш), О.Пчілка: У пригоді, Л.Українка: Колискова (вірш), О.Пчілка: Найкращі діти матусі, Т.Самотулка: Як працювали Укр.Новаки?, П.Чубенко: Білка (вірш), С.Жук: Нера, Двобій Мстислава з Редедєв, Мисливець і собака (гра), На дозвіллі, Д.Б.: Паперовий літак, С.Жук: Сміюся, сонце! (вірш), Новак усміхається.

Д-р А.Фіголь: Роля виховника в Пласті, Записки Укр. Пластуна - Ч.І., Мюнхен, 1946, А 6, ст. 20 + обгортка, цикл.

Інк.Е.Іут-Антонович: Програма пл.виховання - Зап.У. Пл. - Ч.2., Мюнхен, 1946, А 6, ст. 27 + обгортка, цикл.

Д-р А.Фіголь: Організація праці - Зап.Укр.Пл. - Ч.3. Мюнхен, 1946, А 6, ст. 27 + обгортка, цикл.

Т.Самотулка: Шлях пл. новака, час проби прихильника, I. - III. сходини, Зап.Укр.Пл. - Ч.4., (Серія I.Ч.І) Мюнхен, 1946, А 6, ст. 21 + обгортка, цикл.

Т.Самотулка: Шлях пл. новака, час проби прихильника, IV.-VI. сходини, Зап.Укр.Пл. - Ч.5. (С.І.Ч.2.), Мюнхен, 1946, А 6, ст. 19, цикл.

Т.Самотулка: Іспит на перший ступінь-джури, I.-IV. сходини, Зап.Укр.Пл. - Ч.6. (С.І.Ч.3.), Мюнхен, 1946, А 6, ст. 26, цикл.

Т.Самотулка: Іспит на перший ступінь джури, V.-VIII. сходини, Зап.Укр.Пл. - Ч.7. (С.І.Ч.4.), Мюнхен, 1946, А 6, ст. 16, цикл.

UKMA Library * Book

0419313